

Література:

1. Митний кодекс України - [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

Олександр Глушак

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Маршалок Т.Я.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ БРОКЕРІВ В УКРАЇНІ

На даний час правовідносини між митним органом і митним брокером визначені у Положенні про діяльність підприємств, що здійснюють декларування на підставі договору, яке затверджено наказом Держмитслужби № 340 від 22 липня 1997 р. Відповідно до Положення митний брокер має право:

- декларувати чи представляти до митного оформлення товари або майно інших організацій;
- самостійно здійснювати будь-які операції по митному оформленню;
- виконувати посередницькі функції за рахунок і за дорученням особи, яку представляє.

Звертаючись до послуг митного брокера, клієнти мають певні переваги, зокрема з'являється можливість отримувати послуги висококваліфікованих фахівців у такій специфічній сфері, як митне декларування та митне перевезення. Значне збільшення обсягів експортно-імпортних операцій та їх оперативне оформлення за допомогою суб'єктів підприємницької діяльності в галузі митної справи знижує зростання власних витрат на такі цілі, а також відбувається значна економія часу.

Взаємодія митного брокера з митними органами України щодо організації та здійснення митних процедур є одним із способів забезпечення ефективного провадження посередницької діяльності митним брокером.

Загальні засади взаємодії митних органів з державними і недержавними органами та фізичними особами урегульовані чинним законодавством. Так, глава 3 Митного кодексу України встановлює, що митні органи, спеціалізовані митні установи та організації, їх посадові особи при виконанні покладених на них завдань взаємодіють з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, а також підприємствами та громадянами в порядку, встановленому законодавством.

Аналіз різних форм взаємодії митних органів та митних посередників дає можливість визначати відносини, які виникають між даними суб'єктами, за правовою природою як адміністративно-правові вертикального виду.

Саме ці відносини, що характеризуються наявністю в однієї сторони владних повноважень (митні органи) щодо іншої (митні посередники), найяскравіше виявляють сутність адміністративно-правового регулювання.

Для даних відносин характерні:

- нерівність сторін;

- підлеглість однієї сторони іншій;
- наявність організаційної підпорядкованості чи її відсутність;
- підконтрольність і піднаглядність,
- нерівність сторін у юридичному розумінні.

Форми взаємодії митних посередників та митних органів України складають як зміст митного адміністрування (державна управлінська діяльність митних органів України в межах своїх повноважень в забезпеченні митної справи) та публічно-сервісної діяльності митних органів, що проводиться з ініціативи фізичних та юридичних осіб для обслуговування їх потреб, по наданню реєстраційно-ліцензійних, інформаційних, консультаційних та інших послуг.

Існування інституту надання посередницьких послуг у митній сфері, який виступає реальною складовою механізму здійснення належного митного оформлення відповідних товарів, для прискорення митних процедур і, таким чином, товарообігу вантажів, що переміщуються через митний кордон України, захисту законних прав і інтересів фізичних і юридичних осіб в умовах діяльності в сфері ринкової економіки та розширення сфери зовнішньоторговельної діяльності є надзвичайно важливим.. Підприємства такого типу є, на сьогодні, ефективним учасником митних правовідносин. З їх участю здійснюється значна більшість оформлень товарів, що переміщуються через митний кордон України;

Наявність підприємств з надання послуг по декларуванню та перевезенню товарів, що перебувають під митним контролем або переміщуються через митний кордон України, характерна не лише для нашої держави, але й для розвинутих країн світу;

Роль і місце посередницьких підприємств з надання послуг у митній сфері зарубіжних країн різні.

Література:

1. Давиденко Л. Надання митних послуг громадянам // Митна справа. – 2003. – № 1.
2. Гриценко А. А. Інституційна архітектоніка і механізми економічного розвитку / А. Гриценко // Економічна теорія. – 2005. – № 1. – С. 94–116.
3. Норт Д. Інституції, інституціональні зміни та функціонування економіки: Пер. з англ.. І. Дзюб. – К.: Основи, 2000. – 198 с.
4. Шастітко А. Є. Нова інституціональна економічна теорія / А. Є. Шастітко. – М. : ТЕИС, 2002. – 273 с.
5. Ткачова О. К. Специфіка інституціоналізації в сфері управління митною справою / О. К. Ткачова // Державне управління: удосконалення та розвиток. – К., 2012. – № 1. – Режим доступу до журналу: [http : //www.dy.nayka.com.ua](http://www.dy.nayka.com.ua).